

S P I S

AUTORÓW i TREŚCI

rocznika 1948

mies. „PROBLEMY”

CZYTELNIA
WARSZAWA

SPIS AUTORÓW

	Nr	Str.		Nr	Str.
Bader Karol	2	112	Michałowski Kazimierz	11	661
Bernatt Stanisław	5	310	Milewski T.	8	479
Białoborski Eustachy	12	730	Modrak Piotr	3	174
Birnbaum Immanuel	10	578	Morawiecki Jerzy	5	323
Błęszyński Kazimierz	10	616	Mroczek Tadeusz	10	619
Bukowiecki Leon	5	290	Muszkat Marian	8	487
Buras Bronisław	1	23	Mydlarski Jan	3	184
Casanowa Gaston	8	458	” ”	9	537
Centkiewicz Czesław	4	225	Natanson Ludwik	4	269
Czetwernikow D.	5	334	Niczyporowicz Eugeniusz	1	10
Dederko Bohdan	3	191	” ”	2	89
Dembowski Jan	12	757	” ”	10	599
Dixon Borys	2	106	Obalski Jan	4	218
Feigenberg J.	11	696	Oriow Marek	4	266
Fersman Aleksander	4	271	Papanin Iwan	2	96
” ”	5	303	Parandowski Jan	12	722
Fink D. G.	3	189	Parczewski Władysław	11	650
Grunwald Henryk	11	665	Pautsch Fryderyk	4	228
Hurwic Józef	5	295	” ”	5	327
” ”	6—7	370	” ”	8	461
” ”	8	444	Pincel Jan	9	549
” ”	9	528	Rayski Jerzy	9	521
” ”	10	609	Rodowicz Stanisław	3	156
” ”	12	774	Rogalski Aleksander	5	297
Jakubowski Janusz	2	74	Rostafiński Michał	4	240
” ”	3	164	Rudzki Kazimierz	12	769
” ”	9	553	Rutkowski Władysław	1	61
Jarema Michał	8	440	Ryżko Stanisław	11	690
Kalinowska Zofia	8	440	Sadoul Jerzy	9	545
Kapitańczyk Kazimierz	1	27	Semadeni Waclaw	10	625
” ”	2	132	Serwa Teofil	5	317
” ”	11	681	Sid rowicz Waclaw	6—7	401
Kiedrow B.	6—7	415	Sierakowski Stanisław	9	557
Kielczewski Bohdan	2	126	” ”	11	702
Konopka Witold	12	785	” ”	8	473
Korzybski Tadeusz	3	200	Smolarski Mieczysław	10	612
Korabiewicz Waclaw	10	629	Sosnowski Józef	10	591
Kowal Stanisław	4	255	Srokowski Stanisław	1	2
” ”	11	671	Stenz Edward	10	586
Kreps E.	5	334	Stoletow W.	1	42
Kuryłowicz Włodzimierz	3	170	Stromenger Karol	8	434
Lamarr Emery	2	129	Sztern Lina	3	146
Larrieu A.	6—7	409	Szuman Stefan	3	177
Lubnicki Narcyz	1	52	T. U.	10	641
” ”	6—7	374	T. U.	11	712
Makarczyk Janusz	3	203	T. U.	1	17
Mane dr	1	33	Turczynowicz Stanisław	2	109
” ”	2	82	V.	4	260
” ”	10	607	Vallois H. V.	1	39
” ”	12	749	Vidimus		
Meissner Janusz	8	479			

185

	Nr	Str.		Nr	Str.
Vidimus	2	121	Wyrykowski Roman	4	237
"	3	206	" "	8	465
"	9	535	Złotowski Ignacy	6—7	362
Wallis Mieczysław	5	337	" "	12	762
Walter Franciszek	6—7	383	Zonn Włodzimierz	4	249
Witkowski Józef	3	193	" "	6—7	395
Wolff Jerzy	1	46	" "	12	750
" "	3	180	Zółtowski Zbigniew	8	450

FILOZOFIA I PSYCHOLOGIA

	Nr	Str.		Nr	Str.
Jakubowski Janusz L. — O doświadczeniach narkotycznych i mistycznych	2	74—81	5	297—307
Jakubowski Janusz L. — Halucynacje wzrokowe	3	164—168	Rostafiński Michał — Portret alkoholika	4	240—243
Łubnicki Narcyz — Filozofia grecka w oczach materialisty	1	52—58	Sosnowski Józef — Same zmartwienia nie wystarczą, trzeba się trochę pobawić	10	612—615
Łubnicki Narcyz — O niekontrolowanych uczuciach i nieprzemysłanych działaniach	6—7	374—382	Szumán Stefan — O unoszeniu się w powietrzu w snach i wyobraźni	3	177—179
Morawiecki Jerzy — Ludzie, którzy nie widzą barw	5	323—326	Wallis Mieczysław — Jaki jest twój stosunek do własnej powierzchni	5	337—341
Rogalski Aleksander — Czy Hi-			Sprawdź twoje zmysły I	2	120
			Sprawdź twoje zmysły II	3	169—170

MEDYCYNA I BIOLOGIA

	Nr	Str.		Nr	Str.
Barski Jerzy — Gruźlica przeciwko gruźlicy	6—7	423	Mydlarski Jan — Ruch i radość kształtują człowieka	9	537—544
Bernatt Stanisław — Plankton, nekton i dobra książka	5	310—312	Pautsch Fryderyk — Kalejdoskop przyrody, czyli tajemnice zabiej skóry	5	327—333
Dixon Borys — Triumf nad zielonym piekłem	2	106—108	Pautsch Fryderyk — Podstęp i maskowanie się jako prawo natury	4	228—235
Feigenberg J. — Zastosowanie ultradźwięków w medycynie	11	696—701	Pautsch Fryderyk — O jednolitości zasadniczych procesów życiowych	8	461—464
Fink G. — Fantastyczne wyczynty karalucha i émy	3	189	Pigoń A. — Czy ryby piją wodę?	9	564
Jarema Michał — Zastosowanie prądu elektrycznego w nowoczesnym leczeniu zaburzeń umysłowych	9	553—556	Pincel Jan — Jak mucha lata?	9	549—552
Kapitańczyk Kazimierz — Dramat zamknięty w bursztynie	2	132—134	Scmadeni Waclaw — Notowanie fal mózgowych	10	625—628
Kiełczewski Bohdan — O „znajomości“ praw fizyki u zwierząt	2	126—128	Sidorowicz Waclaw — Zasady nowoczesnego treningu	6—7	401—408
Korzybski Tadeusz — O zastosowaniu izotopów do badań w biologii	3	200—202	Sierakowski Stanisław — Potęga bakterii	9	557—561
Kuryłowicz Włodzimierz — W pogoni za cudowną zieloną pleśnią	3	170—173	Sierakowski Stanisław — Proto-plazma komórek reaguje na dźwięki czyli słyszy	9	567
Lamarr Emery — Mikro-chirurgia	2	129—131	Sierakowski Stanisław — Uczucia i myśli ludzkie jako wynik syntezy białek	11	702—703
Mane dr — Co piąty człowiek umiera na raka	1	33—38	Sztern Lina — Walka o przedłużenie życia	8	434—439
Mane dr — Kandydaci do ataku sercowego	2	82—88	Stoletow W. — Człowiek zmienia przyrodę	10	586—590
Mane dr — Dziwy chirurgii współczesnej	10	607—608	Vidimus — Dziwna historia lemingów	3	206—208
Mane dr — Czyżby zwycięstwo nad gruźlicą?	12	749	Jakiego wzrostu będzie twoje dziecko	4	236
M. dr — Tajemnica Histadylu	4	276	Nowe osiągnięcia chirurgii	6—7	422
M. dr — Walka z rakiem	10	638	Operacje chirurgiczne przy aparacie Roentgena	12	773
			Otchłanie oceanów kryją w sobie fantastyczne potwory	9	565
			Ważki olbrzymy	12	782

HISTORIA, ANTROPOLOGIA, GEOGRAFIA I PODRÓŻE

	Nr	Str.		Nr	Str.
Dederko Bohdan — Egipska biurokracja	3	191—192	Orłow Marek — Prace Chorezmskiej ekspedycji archeologiczno - etnograficznej Akademii Nauk ZSRR	4	266—269
Hurwic Józef — Ural w latach wojny i po wojnie	9	528—534	Papanin Iwan — Życie na krze	2	96—105
Konopka Witold — Tragedia ziemi amerykańskiej	12	735—748	Serwa Teofil — Srebrne połowy na Islandii	5	317—322
Larrieu A. — Postój na Antylach	6—7	409—414	Smolarski Mieczysław — Lekcja geografii i zoologii w epoce saskiej	8	473—478
Makarczyk Janusz — Mozabici z M'Zabu	3	203—205	Srokowski Stanisław — Wyniki wielkiego przewrotu	10	591—598
Mcissner Janusz			Vallois H. V. — Pigmeje — najmniejsi ludzie świata	4	260—265
Milewski Tadeusz			Żółtowski Zbigniew — Rodowód człowieka mądrego	8	450—457
— Sahara	8	479—486	— Zaludnienie Związku Radzieckiego	3	190
Modrzejewski Józef — Adam Mierosławski — żeglarz i rewolucjonista	10	635—637			
Mydlarski Jan — Dlaczego ludzie nie są jednakowi	3	184—188			

FIZYKA, CHEMIA, GEOLOGIA, ASTRONOMIA I MATEMATYKA

	Nr	Str.		Nr	Str.
Białoborski Eustachy — Czy w czwartym wymiarze są duchy?	12	730—734	Niczyporowicz Eugeniusz — Co to jest czwarty wymiar. Część II	2	89—94
Błeszyński Kazimierz — Fizyka przede wszystkim	10	616—618	Niczyporowicz Eugeniusz — Sekrety tęczy	10	599—605
Buras Bronisław — Krzyż, gdy się sparzysz (czyli fizyka na wesolo)	1	23—26	Parczewski Władysław — Lód rządzi pogodą	8	496
Casanova Gaston — Związki matematyki z życiem	8	458—460	Parczewski Władysław — Klimat a planowanie przestrzenne	9	567
Centkiewicz Czesław — Zorza polarna	4	225—227	Rayski Jerzy — O czym fizycy jeszcze nie wiedzą?	9	521—527
Fersman Aleksander — Gdy chemia zawładnie światem	4	271—273	R. S. — Diament zastępuje licznik Geigera	5	352
Fersman Aleksander — Historia atomu w historii Ziemi	5	303—309	R. S. — Ultradźwięki zastąpią niewidomym oczy	11	709
Hurwic Józef — Uczeń radziecy na posterunku	5	295—296	Stenz Edward — Tajemnice wnętrza Ziemi	1	2—9
Hurwic Józef — Spoza ziemi przychodzi rozwiązanie zagadki budowy jądra atomowego	6—7	370—373	Szukiewicz Waclaw — Na drodze do realizacji fantazji	3	146—155
Hurwic Józef — Tajemnice obserwatorium geofizycznego	8	444—449	Vidimus — Pociski wiedzy	2	121—125
Hurwic Józef — Chwieją się nasze poglądy na budowę cząsteczki chemicznej	10	609—611	V. — Trzy razy Bohr	2	109—111
Hurwic Józef — Kwantowe wartości masy cząstek elementarnych materii	11	710	Witkowski Jerzy — Katastrofy kosmiczne	3	193—199
Hurwic Józef — Dlaczego jest miękko siedzieć na poduszce czyli fizyka w życiu codziennym	12	774—775	Wyrzykowski Roman — Hala atomowa U. W.	4	237—239
Kalinowska Zofia — Kula ziemiska największy magnes	8	440—443	Wyrzykowski Roman — Izotopy	8	465—472
Kapitańczyk Kazimierz — O białych kwiatach i siwych włosach	1	27—32	Wyrzykowski Roman — Spektrograf mas	12	762—764
Kapitańczyk Kazimierz — Rehabilitacja alchemii	11	681—684	Złotowski Ignacy — Energia atomowa w przemyśle	6—7	362—369
Kiedrow B. — Interesująca karta z historii chemii	6—7	415—419	Zonn Włodzimierz — Względność czasu	4	249—254
Kowal Stanisław — Co to jest matematyka?	4	255—259	Zonn Włodzimierz — Gdzie się zaczyna nowa data na kuli ziemskiej	6—7	395—400
Kowal Stanisław — O naturze, sztuce i matematyce	11	671—679	Zonn Włodzimierz — Czy należy zmienić kalendarz i dlaczego?	12	750—756
Niczyporowicz Eugeniusz — Co to jest czwarty wymiar czyli o zakrzywionej przestrzeni Część I	1	10—16	Z. W. — Widmo korony słonecznej	4	277
			Z. W. — O polu magnetycznym ziemi, słońca i gwiazd	5	351
			Z. W. — Pomiar pól magnetycznych gwiazd	6—7	420
			Z. W. — Narodziny pierwiastków chemicznych	6—7	421
			Z. W. — O badaniach astronomicznych wykonywanych przy pomocy anten i radioodbiorników	8	495
			Z. W. — O promieniowaniu słońca w zakresie fal radiowych	9	566

	Nr	Str.		Nr	Str.
Z. W. — O badaniach astronomicznych przy pomocy anten i radioodbiorników	10	633	Najnowsze badania naukowe roślinności na Marsie	8	494
Daktyloskopia kryształków śniegu Fort Chatillon — kolebka energii atomowej we Francji . . .	4	277	Tajemnice odłamków minerałów	8	497
	11	706—708	Wielka przygoda prof. Piccarda	10	640

T E C H N I K A

	Nr	Str.		Nr	Str.
A. I. — Nakrętki i tryby z mas plastycznych	5	351	Ryżko Stanisław — Oglądamy radar na Politechnice Warszawskiej	11	690—695
Bukowiecki Leon — Film w oczach Painlevégo	5	290—294	R. S. — Kolumbium dedektorem fal radiowych	4	278
Czterwernikow D. — O sztuce nurkowania	5	334—336	R. S. — Sofar	10	639
Kiryeczenko J. — Podziemne wytwórnie gazu palnego	12	765—768	R. S. — Tranzystor, przyrząd zastępujący lampę elektronową	11	711
Kreps E. — O sztuce nurkowania	5	334—336	Sadoul Jerzy — Narodziny filmu	9	545—548
Natanscn Ludwik — Podróż podmorska energii elektrycznej	4	269—270	Vidimus — Zwycięstwo skrzydeł	5	342—348
Obalski Jan — Cuda pomiarów	4	218—224	T. U. — Kosmiczna radio - symfonia	11	712—713
Parezcwski Władysław — Czy będziemy mogli regulować pogodę?	11	650—660	Złotowski Ignacy — Energia atomowa w przemyśle	6—7	362—369
Rodowicz Stanisław — Trójwymiarowe kino	3	156—163	Telefon telewizyjny	12	783
Rutkowski Władysław — Armaty z proszku — czyli o metalurgii proszków, rywalu metalurgii ogniowej	1	61— 62	Walka o panowanie nad żywiołem powietrza	5	313—316

K U L T U R A I S Z T U K A

	Nr	Str.		Nr	Str.
Grunwald Henryk — Wielka i mała sztuka	11	665—670	li dziwna kariera kastrata	1	42— 45
Mroczek Tadeusz — Tajemnica teatru lalek	10	619—624	Walter Franciszek — Medycyna a sztuka	6—7	383—390
Parandowski Jan — Fizjologia twórczości	12	722—729	Wolff Jerzy — Refleksje malarza o pięknie	1	46— 51
Stromenger Karol — Farinelli czy-			Wolff Jerzy — Reszta jest milczeniem	3	180—183

ZAGADNIENIA POLITYCZNE, SPOŁECZNE I GOSPODARCZE

	Nr	Str.		Nr	Str.
Bader Karol — Epizod polski na Libanie	2	112—119	Modrak Piotr — Tracimy 6 miliardów robotnikodniówek rocznie	3	174—176
G. J. — Dwie książki o plutokracji amerykańskiej	6—7	391—394	Muszkat Marian — Medycyna w służbie zbrodni	8	487—493
Konopka Witold — Tragedia ziemi amerykańskiej	12	735—748	Srokowski Stanisław — Wyniki wielkiego przewrotu	10	591—598

R Ó Ż N E

	Nr	Str.		Nr	Str.
Birnbaum Immanuel — Maski wielkich ludzi	10	578—585	Turezynowicz Stanisław — Czy różdżka magiczna jest magiczna?	1	17— 22
Cohlman J. — Stuletni jubileusz śpiewających ptaszków	10	633—634	T. U. — O człowieku, który poplątał miłość ze śmiercią	11	714
Korabiewicz Wacław — Jak człowiek pastwił się nad samym sobą	10	629—632	Vidimus — Żyjemy wśród złudzeń, których twórcą jest natura	1	39— 41
I. Ł. — To jednak nie jest jeszcze „Perpetuum Mobile“	3	184—188	Vidimus — Tak, to była fantazja	9	535—536
Michałowski Kazimierz — Odkrycie mumii egipskiej	11	661—664	Szymański Zygmunt		
Rudzki Kazimierz — Pochwała uśmiechu	12	769—772	Tyrmand Leopold		
Sydow Edward — Korespondencja Fryderyka Chopina	9	562—563	Chalasiński Józef		
			Erenburg Ilia		
			Abusch Aleksander		
			— Parlament intelektualistów	9	506—520
			— Dziwne lustro	1	59— 60

PROBLEMY

Miesięcznik poświęcony zagadnieniom wiedzy i życia

Rok IV

Styczeń 1948

Nr 1 (22)

TREŚĆ

TAJEMNICE WNĘTRZA ZIEMI	Edward Stenz	2
Czy wiecie, że wewnątrz Ziemi jest „piecem hutniczym“ z wyciekającym żelazem o temperaturze 10 tys. stopni i pod ciśnieniem 3 mil. atmosfer?		
CO TO JEST CZWARTY WYMIAR?	Eugeniusz Niczyporowicz	10
Fantastyczne państwa „płaszczaków“. Niespodzianki dwuwymiarowego świata. Zamki „Rex“ i „Antirex“. Sen nr dwa. Wszechświatowa wojna „stereotów“. Dwa środki wszechświata.		
CZY RÓZDZKA MAGICZNA JEST MAGICZNA?	Stanisław Turczynowicz	17
Znajdowanie wody przy pomocy różdżki jest faktem stwierdzonym naukowo. Ale czy to jest magia?		
KRZYCZ, GDY SIĘ SPARZYSZ!	Bronisław Buras	23
Czyli fizyka na wesoło. Okazuje się, że najprostsze sprawy są najbardziej sensacyjne.		
O BIAŁYCH KWIATACH I SIWYCH WŁOSACH	Kazimierz Kapitańczyk	27
Nauka ma swoje okna wystawowe. Umieszcza w nich produkty opracowane pięknie i logicznie. Ale są pracownice, do których laicy nie mają dostępu.		
CO PIĄTY CZŁOWIEK UMIERA NA RAKA	Doktor Mane	33
Rak jest nie tylko najcięższym, ale także najważniejszym problemem ludzkości.		
ŻYJEMY WŚRÓD ZŁUDZEŃ	39
Świat nie jest taki, jaki nam się wydaje.		
FARINELLI, czyli dziwna kariera kastrata	Karol Stromenger	42
REFLEKSJE MALARZA O PIĘKNIE	Jerzy Wolff	46
Trudno jest piękno odczuć, jeszcze trudniej wyrazić.		
FILOZOFIA GRECKA W OCZACH MATERIALISTY	Narecz Łubnicki	52
Omówienie książki Beniamina Farringtona: „Greek Science. Its meaning for us“.		
DZIWNE LUSTRO ,	59
które umożliwia obserwowanie osoby przeglądającej się w nim.		
ARMATY Z PROSZKU ,	Władysław Rutkowski	61
czyli o metalurgii proszków, rywalu metalurgii ogniowej.		
NOTATNIK „PROBLEMÓW“	Q. V. O.	63
LISTY I ODPOWIEDZI	66
E. Szade, prof. Szafer: Wojna o Atlantyde . M. Axt: Nowa epoka nie będzie epoką magnezową . J. Kosiorowski: Sekret znikającej sprężyny . T. Janowiak i J. Raczyński: W królestwie matematyki . Stały czytelnik, Łódź: Kłopot z zerami . T. Zygmuntowicz: Proszę o wypłatę przyrzeczonego konia . Stały czytelnik, Białystok: Rumbarton, magnetron, abra-kadabra . A. Empacher: Jak złapać światło, które uciekło?		
KSIAŻKI, KTÓRE WARTO PRZECZYTAĆ	72